

ten de heidensche religies zich nauwer aaneen om den gebaten tegenstander te weren; maar het is de ironie der geschiedenis, dat de Aziatische priesters tegen hun wil en bedoeling in den weg voor de nieuwe leer gebaad hebben. Ze hebben den antieken geest losgemaakt van de religieuze traditie der eeuwen en hem geleerd, dat tegenover den nuchteren, ceremoniëlen vormgodsdienst van het volk en de wijsgeerige, beredeneerende theologie van de meer ontwikkelde, die in haar intellectuelisme het discursieve denken in 't geveel kwam, maar de behoeften der ziel onbevredigd liet, de intuïtie, het onmiddellijk schouwen van de waarheid, zooals zij die predikten, veel treffelijker waardig heeft. Voor den redeneerenden Griek, die wijsheid zoekt, en evenzoo voor den Romein is Christus, de Gekruisigde, een dwaasheid; bij hem, die ook binnen de grenzen van zijn heidendom de immer feilbare redeneering heeft weten prijs te geven, zal die dwaasheid op niet zoo grooten tegenstand stuiten.

De heidensche heilands- en heilaverwachtingen hebben we dus te bezien als een der factoren, die er toe hebben meegewerkt de tijden te doen rijpen tot hun volheid. Materieel kan de Schriftgevoige aan al wat poogde die verwachtingen te voldoen geen invloed toekennen op het Christendom. Analogieën zal hij niet ontkennen, maar hun waarde ziet hij daarin, dat ze mee de steer gewekt hebben, die de Christelijke leer bij haar komst behoeft. Hij stemt niet in met Cumont, als deze zegt: „Je eingehender man die Religionsgeschichte der römischen Kaiserzeit erforschen wird, um so mehr wird der Sieg der Kirche meiner Ansicht nach als der Abschluss einer langen Entwicklung des religiösen Denkens erscheinen.“ Immers een „Abschluss“ hangt ten nauwste samen met hetgeen voorafgegaan is. En in dien zin kan de overwinning van het Christendom niet het eindpunt van een lange ontwikkeling zijn. Er moge in het religieuze denken van den Hellenistischen tijd een lijn waarneembaar zijn, die lijn loopt niet uit op het Christendom zelf, maar op de rijpheid van den heidenschen geest om het te ontvangen. Met Christus' komst heeft al het oude afgedaan en wordt het alles nieuw. En wanneer Zijn apostelen uittrekken om den Heiland der gansche wereld en de zaligheid, die Hij biedt, te prediken, dan vinden zij een weltoehereiden wereldakker.

K. S.

BOEKBESPREKING.

Van de „Marnix-drukken“ (uitg. J. B. Wolters' Uitgeverijmaatschappij) verschenen weer twee nieuwe deelen, „Drei Erzählungen“ van Emil Frommel, uitgeg. door J. Zuidweg, en het tweede stuk van „Le Jardin délectable“, door Dr J. W. Marnielstein en J. Smil. „Drei Erzählungen“ geeft bij een inleiding (met portret) over Frommel en een woordenlijst de verhalen: die

Gräfin, Dominikus Dietrich, der letzte Ammeister der freien Reichsstadt Strassburg, Liebe um Liebe.

Het vervolgdeel van „Le Jardin délectable“ brengt, volgens de belofte in het eerste deel gedaan, weer literaire fragmenten, stukken uit het werk van Pierre Loti, Verlaine, Flaubert, Renan, Leconte de Lisle, Prosper Mérimé, Victor Hugo, Alfred de Musset, Alfred de Vigny, de Lamartine en Chateaubriand.

De „Marnix-drukken“, die nu al ongeveer 15 nummers omvatten, voldoen aan den opzet, naar het ons lijkt, volkomen.

C. T.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Heemstede: J. C. Aalders te Batavia (met verlof te Den Haag) en J. Hoek te Soest.
Nierij: H. Happers te Koudekerk a. d. Rijn en J. S. Schaafsma te Gasselter-Nijveen.

Beroepen te:

Ennath: H. H. Schoemaker te Zwartsloot.
a-Graveland: H. Ph. Ingwersen te Nijkerk.
Strijen: eand. P. Boes te Eiland Marken.
Swaowde: Dr D. K. Wielinga Gzn te Baambrugge.
Serooskerke (W.): J. Meijer te Fijnaart.
Dilhoorn: J. Gillebaard te Noord-Scharwoude.
Vreeswijk: B. Wentzel te Ridderkerk.

Bedankt voor:

Doetinchem: W. L. Kortker te Barneveld.
Oud-Vossemeer: J. Ozinga te Bennekom.
Warms: J. Meijer te Fijnaart.

Afscheid van:

Anna Jacobapolder: H. Veldkamp. Tekst Openb. 3:11.

Emeritaat verleend aan:

Dr J. H. Landwehr te Rotterdam, met 1 Mei a.a.
Dr M. Roosseboom te Hillegersberg, met 1 Mei a.a.

Overleden:

Dr L. M. A. Schepers, te Deventer.

Jubilea:

24 Febr. a.a. Dr J. Tholen te Medemblik, 30 jaar.

Kerkgebouwen. Te Djocja (Java) wil men f 8 à 10000 biddenbrengen voor den bouw van een nieuwe Javaansche Geref. Kerk in het zuidelijk deel der stad.

Te Buksloot (gem. Amsterdam) wordt op een terrein aan den Kamperboeleweg, het Mosplein en den Papaverweg door de Geref. Kerk een houten hulpkerk gebouwd, welke na 15 jaar door een definitief kerkgebouw zal worden vervangen. Te Hardenberg wordt in de buurt van Bruchterveld vanwege de Geref. Kerk een lokaal gebouwd voor hen, die wegens den verren afstand de godsdienstoefeningen te Hardenberg niet kunnen bijwonen.

Te Oosterbeek wordt vanwege de Geref. Kerk een kerkgebouw met toren en vergaderlokalen gebouwd.

Te Oudewater wordt de Geref. Kerk verbouwd, daar ze te klein is geworden. Men rekent op 130 zitplaatsen meer. Eveneens zal een nieuw catechisatieklokaal en een kerkeraadskamer gebouwd worden.

Te Deelenvaart zal de Geref. Kerk geheel worden

verbouwd, voor welk doel de gemeente in één week meer dan f 30000 bijeenbracht.

Dr H. Dekker. Dr H. Dekker, predikant der Geref. Kerk van Venlo, is vrij ernstig ongesteld.

Spreeken van een stichtelijk woord. De heer W. Sluiter te Driebergen, ontving het recht tot het spreken van een stichtelijk woord in de Geref. Kerk der classis Gouda, nadat de aanvraag daartoe bij de classis was ingediend door de Kerk van Bergambacht.

De Geref. Kerk van Amsterdam. Blijkens het uitgezochte rapport aangaande den toestand der Geref. Kerk van Amsterdam over 1924, vermindert de ledenaantal met 121. Het bedroeg op 1 Jan. 1925 20.136.

Door de Classis Workum zijn preparatoir geëxamineerd de heer D. Feenstra te Woudsend en J. Dijkstra te Warns. Beiden werden toegelaten tot de bediening des Woords.

Kerkinstituering.

Te Harkstede is onder leiding van Dr Joh. Kwak een Geref. Kerk geïnstituëerd.

CHB. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Arnhem: H. Visser te Leeuwarden.

Bedankt voor:

Harderwijk: K. Groen te Zwijndrecht.

Intrede te:

Umsiden: T. A. Bakker. Tekst Ezech. 3:17.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Meliskerke: A. de Blois te Vlaardingen.

Generale Synode. De e. v. Generale Synode der Gereformeerde Gemeenten zal dit jaar gehouden worden te Rotterdam in de Mei-maand.

NEDERLANDSCHE HERFORMDE KERK.

Beroepen te:

Bennekom (toez.): K. J. v. d. Berg te Amersfoort.
Lage Zwaluwe: K. de Bel te St. Nicolaasga.
Goltjesplaat: J. Japchen te Haamstede.

Aangenomen naar:

a-Gravenhage (Vereen. „Volhouden“): W. A. Zeijndner te a-Heerenberg.

Someren: eand. E. A. J. Plug te Utrecht.

Spaarndam en Spaarwoude: A. Snelhage te Heemskerk. Utrecht (vac. G. A. J. Jonker): B. Batelaan te Zelst.

Bedankt voor:

Ouddorp: N. C. Bakker te Benschop.
Rotterdam (vac. G. v. d. Giesen): Dr G. W. Oberman te Leeuwarden; (vac. Dr H. T. Oberman): E. Warmolts te Heerde.

Afscheid van:

Gieterveen: H. van Dijk. Tekst 1 Thess. 2:8.

Jutfaas: W. M. A. Kalkman te Werkendam.

Intrede te:

Wierden: B. G. C. Steenbeek. Tekst Jes. 62:6.

Emeritaat verleend aan:

Dr S. A. Baljon te Spaarndam.

Dr A. de Buck te Ursem.

Dr J. H. Wiersma te Amsterdam.

Algemeene Synode. De vergadering der Algemeene Synode van de Ned. Herv. Kerk vangt 15 Juli aan.

„De Reformatie“ is door zijn groote oplage HET blad voor **FAMILIE-ADVERTENTIE**. Onze Geref. kringen gelieven daarmede te rekenen.

Het belijdenisgeschenk is **GENADE GENEEST**

16 Schriftverdenkingen uit het Evangelie van Lukas door

Dr C. BOUMA,

Geref. Predikant te Zwolle. 2e druk.

In geheel linnen prachtband met goudtitel f 3.25.

„Bouma's boek, in schoone taal geschreven, bevat veel kostelijken voor verstand en hart“. (Kamper Kerkbode.)

Verkrijgbaar in den boekhandel en bij

GEBR. ZOMER & KEUNING, WAGENINGEN.

IN NUMMER 5 VAN **ANTIREVOLUTIONAIRE STAATKUNDE**

heden verschenen, komt o.m. voor een belangrijk artikel over den finantieel toestand van ons land van

Minister **COLIJN** getiteld:

RONDOM HET STRIJPUNT

Men abonneere zich nu op dit tijdschrift. Het is onmisbaar voor alle meelevende Antirevolutionairen. De lage prijs is voor niemand een bezwaar.

Op aanvraag wordt gratis en franco een nummer ter kennismaking toegezonden door

J. H. KOK te KAMPEN.

Bij iedereen Boekhandelaar en bij den Uitgever

Js. BOOTSMA,

Marcelisstraat 64

Scheveningen

is verkrijgbaar

De **J. VAN DER LINDEN,**

In de Oefenschool des Gebeds

2e druk - 220 bladz.

Ingenaaid f 1.60.

Gebonden f 2.—.

?? WAAROM ??

GEEN ADVERTENTIE VAN U OP DEZE PLAATS?

Uw succes ware verzekerd!!

Verschenen:

ZENDINGSLIEDEREN

vermeldt door een onderwijzer eener Kinderzendingsschool. Dit bundeltje bevat 38 Zendingssliederen, op dierlyk samengevoerd, alom bekende wijsen, te zingen door kinderen en grooteren. Te Rotterdam verkrijgbaar bij de Kinderzendingsschoolen als op andere zendingsschoolen. Prijs f 0.35; bij inschrijven 50 ex. à f 0.20 per ex.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

Hebt U ook al onzen Catalogus aangevraagd?

Het is Uw belang

Indien U piano of orgel wenscht te kopen te weten wat wij bieden Ook onze conditiën zullen U belang inboezemen.

Vraagt nog heden bij ons aan of Bezoekt onze magazijnen

GOLDSCHMEDING

RAADHUISSTRAAT 48-50, LITRECHTSCHESTRAAT 119,

AMSTERDAM

GEDEMPTE OUDE GRACHT 108,

HAARLEM

GEEN ADVERTENTIE

in „DE REFORMATIE“ blijft zonder resultaat, omdat zij door DUIZENDEN wordt gelezen!!

N.V. „REFORM“
Dir. E. BOERMA
Groningen Amsterdam
Meerstraat 38 Rokin 70
Dames en Heeren-
kleedermakerij
Compens door het gehele land te ontsloeden

GLAS IN LOOD.

Geschilderd en gebrand Glas.

J. BROERE - ROTTERDAM

Opgericht 1896

DIJKSTRAAT 115-117-119

Telefoon 3407.

BOEKEN ZIJN DUUR!

zegt men, in veel gevallen is dat waar. Dat het echter niet altijd opgaat, wordt nu door den uitgever J. H. Kok te Kampen daadwerkelijk bewezen met den nieuwen jaargang van de **V. C. L. (Vereniging ter bevordering van Christelijke Leetuur)**. De V. C. L. is de oudste der Christelijke bibliotheken in ons land: ze werd meer dan een halve eeuw geleden opgericht door den Amsterdamschen uitgever Hovker, en is sinds 1907 in handen van den tegenwoordigen uitgever. Wel wordt getracht de V. C. L. te evenaren, maar dank zij de buitengewoon gunstige voorwaarden van lidmaatschap, staat de V. C. L. nog altijd aan de spits! Zij toch biedt elk jaar den leden een keurcollectie nieuwe prachtboeken aan, terwijl bovendien ieder lid nog het recht heeft om zelf voor een waarde van f 5.— gratis uit te zoeken uit den catalogus der Vereeniging. Vooral dit laatste: dat de leden de boeken zelf kunnen kiezen, is een voorwaarde, die alleen de V. C. L. heeft. De dit jaar nieuw verschijnende boeken zijn in één woord een prachtovervloed, zoowel wat inhoud als wat uitvoering betreft. En de catalogus, waaruit door de leden kan worden gekozen, bevat de beste boeken van onze vooraanstaande christelijke auteurs. Wie van ontspanningslectuur houdt (moede verhalen, enz.) vindt hier heel wat van zijn gading; boeken (om slechte enkele namen te noemen) van Nelly Haas, Mv. VAN HOOGBRATEN-SCHOCH, ISARDI, VAN DIEMEN DE JEL, P. KRUNING, E. VAN MALTAHNS, L. PENNING, J. SCHOUTEN, G. SCHRIJVER, enz. enz. Ook tal van jongensboeken en ander lectuur voor de jeugd. Wie meer van theologische, politieke, letterkundige werken enz. houdt, kan zijn hart ophalen aan de boeken van KUYPER, BAVINCK, COLLIN, GROEN VAN PRINSTER, Prof. FABRIS, Dr. KRAIP, Prof. NOORDSTEL, SPURHOORN, De DOCK, Dr. DIJK, Dr. B. WIELENGA, enz. enz. En de kosten van het lidmaatschap zijn ongelooflijk laag. Men krijgt de boeken voor nog minder dan

de helft van den prijs!

Hier wordt waarlijk het beste uit het beste geboden voor spotprijs. Binnen enkele dagen zullen in dit blad per advertentie nadere bijzonderheden omtrent het program van dit jaar worden meegedeeld.

Goede boeken voor de laagste prijzen! Die boeken bestien wil, moet lid worden van de V. C. L. Een betere en goedkoopere weg is er niet! Met enkele guldens per jaar kan ieder een eigen huisbibliotheek gaan vormen!

Men vrage nu reeds een prospectus aan bij

J. H. KOK te KAMPEN.**ZALIG DE DOODEN, DIE IN DEN HEERE STERVEN**

Een lied met harmonium-, orgel- of piano-begeleiding.

4e druk. Prijs f 0.40.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

GOES.

VRAAGT PRIJS EN ONTWERPEN!

GLAS-IN-LOOD voor BEHANG, KERUCODIG EN GEBOUD-GESCHILDERD. NAAML. VENNOOTSCHAP G.V. **V. L. JOHNS VAN DER MEULEN** LEEUWARDEN GRACHTENWAL 97-99. (TELEFON 121) ARDSTIEN BEVERING, VERKUNDEGE BEBOUWING, LADE PRIJZEN-TALRIJKE AANSTELLINGEN

Medew.
C. Br.
Dr. J.
dan: J.
a-Grav.

Prof. Dr.

IXHOUD: Het Raadelen. G. matiek IX. X. — Pop. — Wijheden. Pol. en So. H. U. de. Kunst: De u. de Heistried.

HET CH

Wanneer in onzen ti gemeen tee nen.

In een tij over hand t ook het ge; ook hier he wel moet w Dit is ten alle ongere valt, tegelijk zijn, indien wijze het g.

De propa een meer d men ook te doordringen. Men verst door. Dat hi zinnen binne ik het niet er verschijn vreezen.

Op eenig wijzen. Er zijn str tegen het z gedwongen. Maar nu is in de nabijhe een buurt gr afneemt. Ze of hier misa een oorzaak die werkelijk.

Een ander „christelijke voorheen du van een groe gie aan het min of mee het in de ha van het gez den spreekt dat men gel men heeft, r „hij“ zou w roep van me verneemt, d ste kind ve

Het valt der godsvr men het ge geheel schij zgn ook hie maar die u zoodra het klaar bewijs heeft!

Nu zijn en ste samenha En wijl v voor God v ook in veris of het groo deze vragen. Natuurlijk werpen als perken, spee